

جہل از قانون رافع مسئولیت نبوده و سبب رھائی مجرم

از گیر نفخواهد شد

البته خوانندگان مجله میدانند کہ مادہ ۵ قانون مدنی طرز انتشار قوانین را بطور روشن تعیین نموده است.

حال باید دید کسانیکہ وظیفہ دارند مادہ ۵ قانون مدنی را اجراء نمایند بصرف درج قانون در روزنامہ رسمی کشور شہنشاہی این وظیفہ خطیر را انجام دادہ اند؟ بنظر بندہ پاسخ آن منفی است زیرا بشہادت ہمکاران محترم و بیشتر آقایان قضات مخصوصاً ساکنین شہرستانہا این وظیفہ انجام نشدہ چہ.

۱ - ادارہ انتشارات و رادیو کہ یک ادارہ رسمی است درپخش تبلیغاتی وزارت فرهنگ کہ در روز یکشنبہ پنجم دیماہ منتشر نمود مدعی است کہ سہ میلیون افراد کشور باسواد شدہ کہ حال چنانچہ ملت ایران را بیست میلیون بدانیم ہفدہ میلیون آن بی سواد بودہ و نمیتوان از آنها انتظار داشت روزنامہ رسمی را خواندہ یا لاقط دیدہ باشند.

ب - این سہ میلیون باسواد را ہم میتوان اطمینان داد کہ صدی نود و نہ آنها نمیدانند روزنامہ رسمی کشور شہنشاہی اصولاً وجود دارد و آن یک از صد ہم آنچه دیدہ شدہ بجهاتیکہ نوشتن آن مورد ندارد بموقع روزنامہ را ندیدہ منباب مثل درشہریکہ ہفتہ شش پست میاید دونوبت چند بستہ روزنامہ مأمور پست بہ فلان ادارہ میدہد کہ یکی از کارمندان باز نمودہ از ہر شمارہ یک نسخہ بہ شعبہ ای بفرستد طبیعی است رئیس یا کارمندان شعبہ بابودن کارہای روزانہ مجال آنرا پیدا نمیکنند کہ شمارہ های رسیدہ را بررسی و ہر یک قانونی را کہ در آن درج گردیدہ مطالعہ نمایند حال وقتی مجریان قانون نتوانند بموقع از آن بوسیلہ روزنامہ رسمی کشور شہنشاہی مستحضر شوند از دیگران چہ توقعی میتوان داشت مضافاً باینکہ تمام افراد کشور یارئیس خانوادہ ہا ہم الزام بہ آہونہ شدن روزنامہ رسمی کشور شہنشاہی کہ تمام مندرجات آن آگہی بودہ ندارند. بنظر بندہ درج قانون در آن روزنامہ کہ یک مؤسسہ انتفاعی بودہ وبدون آہونمان جہت اشخاص یا مؤسسات فرستادہ نمیشود منظور مقنن را کہ مطلع نمودن افراد کشور از قوانین مصوبہ است تأمین نمی نماید.

حتی میتوان گفت کسانی ہم کہ روزنامہ رسمی کشور شہنشاہی را تأسیس و جزہ یکی از مؤسسات دولتی دانستہ اند، منظورشان درج و انتشار قوانین بودہ است کہ مصوبات مجلس باین وسیلہ در دست رس افراد کشور قرار گیرد و متأسفانہ تبدیل بمؤسسہ انتفاعی گردیدہ است و در نتیجہ مردم از مصوبات مجلس بی اطلاع ماندہ وقتی مطلع میشوند

جهل از قانون رافع مسئولیت ....

که جلو میز دادگاه قرار گرفته و راه فراری ندارند و جهل از قانون هم رفع مسئولیت و کیفر نمی‌شود.

لذا بنظر بنده هر گاه منظور این باشد که بدامن افراد کشور لکه سیاه محکومیت زده شود. بسیار طریقه خوبی برای اجراء منظور فوق میباشد ولی هر گاه منظور استحضار مردم از قوانین و مقررات باشد که بطور قطع مقصود همین است. درین صورت پاداشتن اینهمه وسیله از جمله جرائد که بیشتر آنها بادرچ آگهی های دولتی و بنگاههای اقتصادی قسمت عمده هزینه آن تأمین میشود چه مانعی دارد که قوانین و مقررات مربوط بآنها عموماً درج نمایند.

همچنین اداره رادیو بجای اینکه در تمام بخشهای خود قصه یا موضوعات دیگر که در درجه دوم قرار دارد پخش نماید قوانین مصوبه را یک یا چند نوبت پخش نماید چه بعضی از قوانین هست که بستگی به جان افراد از جمله قانون تشدید مجازات رانندگانی که بیجان یا مال یا عرض یا ناموس مسافر تعدی میکنند میباشد که مسلماً هر گاه راننده بداند کیفر چنین عملی حداقل پنجسال حبس با اعمال شاقه است مرتکب نشده و فرضاً هم که چنین راننده‌ئی پیدا شود ظرف یکسال در تمام کشور ممکن است از یک نفر تجاوز نکند.

لایحه قانونی اخلاص کنندگان در امتحانات گذشته از اینکه بین دومیلیون دانش آموز دانشگاه ها و دبیرستانها و دبستانها میتوان ادعا نمود که دونفر آنها اطلاع ندارند آقایان متحنین هم که قسمتی از آنها بایستی اجراء نمایند نمیدانند.

همچنین قانون کیفر مواد مخدره با اینکه در همان قانون مخصوصاً تبصره ذیل ماده ۱ صراحت دارد که استانداران و فرمانداران را مکلف نموده که مفاد قانون مذکور را در تمام نقاط حوزه مأموریت خود منتشر نموده و با اطلاع عموم برسانند مع هذا چنین نکرده و حال آنکه هر گاه با وسائل ممکنه یعنی درج در جرائد و پخش بوسیله رادیو برای چند نوبت چه بعضی از نقاط هست که روزنامه را نمی بینند و رادیو هم جز کدخدا دیگری ندارد که بهمین مناسبت نباید اکتفا به پخش آن در یک نوبت نمود.

کما اینکه در گذشته حکام گذشته از اینکه مقررات را در مساجد آگهی نموده وسیله اشخاص که جارچی میگفتند در شهر چند نوبت با صدای بلند آنها با اطلاع مردم میرساندند. قدر مسلم این که هر گاه باید همه مردم از قوانین مستحضر شوند استحضار آنها هم یکی از وظائف قوای مقننه و مجریه است.

قانون اساسی که قوه مقننه را ناظر بر اجراء قوانین قرار داده یکی از موارد نظارت همین است که به بیند قانونی را که تصویب نموده پس از توشیح ملوکانه برای اجراء بقوه مجریه ابلاغ میگردد چگونه و بچه وسیله با اطلاع اهالی کشور رسیده است تا صحیح باشد که آن قانون درباره افراد اجراء شود.

و هر گاه در انتشار آن تقصی دیده و یا نتند که ماده ه قانون مدنی آنطور که منظور بوده منتشر و انهام نشده اجراء نشود که در چنین صورت مسلماً آمار جرائم هم کم خواهد شد.